

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru clarificarea accesului la informațiile de interes public prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Legea 544/2001 garantează tuturor cetățenilor dreptul constituțional la informațiile de interes public, adică la orice informație care privește sau rezultă din activitățile unei autorități sau instituții publice, sau alte entități care beneficiază de finanțare de la bugetul de stat.

Clarificarea sferei de aplicare a legii

Cu toate acestea, există o practică a unor entități de a refuza accesul la informații de interes public întrucât ele funcționează în baza unor acte care le definesc folosind expresii alternative (instituții/unități de drept public, persoane juridice de drept public, etc).

Astfel, deși beneficiază de finanțare de la bugetul de stat, deși administrează patrimoniul public al statului, sunt subordonate unor ministere și au conducerea numită prin ordin de ministru, au obiect de activitate de interes public/național, numeroase entități refuză accesul cetățenilor la informațiile de interes public pe simplul motiv că denumirea formei lor de organizare nu este cuprinsă în mod explicit în definiția prevăzută de Legea 544/2001.

Acest lucru generează o încălcare sistematică a drepturilor cetățenilor, dar și o încărcare a instanțelor de judecată cu procese inutile (soluționate evident în defavoarea entităților publice ce beneficiază de finanțare de la buget).

	Astfel, se propune clarificarea sferei de aplicare a legii prin includerea în mod expres a sintagmei „persoană juridică de drept public sau entități publice, indiferent de forma de organizare” în definiție. Această clarificare nu ar extinde sfera de aplicare existentă în prezent, ci doar ar clarifica faptul că de esența legii nu este forma de organizare a entității publice, ci faptul că aceasta aparține sferei publice și/sau beneficiază de finanțare din bani publici. Implementarea hotărârii prealabile a ÎCCJ la nivel legal Prin decizia nr. 37/07.12.2015, ÎCCJ a pronunțat o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, statuând că nu poate fi considerat un motiv de refuz faptul că informațiile solicitate conțin date personale, atunci când aceste date personale pot fi anonimizate iar informațiile solicitate comunicate cu datele personale astfel excluse. Cu toate acestea, în practică, instituțiile publice nu respectă sau nu cunosc această decizie, iar solicitanții sunt obligați să recurgă la instanță. Astfel, se generează o încărcare inutilă a instanțelor, acestea fiind obligate să respecte decizia ÎCCJ în soluționarea cererilor, ceea ce duce doar la irosirea timpului și resurselor în procese inutile. Modificarea propusă preia astfel soluția ÎCCJ, explicitată în dispozitivul și cuprinsul hotărârii, pentru a preîntâmpina aceste litigii inutile: <i>„Așa fiind, în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public, întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal; refuzul de acces la informațiile de interes public, în condițiile în care informațiile cu privire la datele personale sunt anonimizate, este nejustificat.”</i>
2. Schimbări preconizate	1) Se clarifică sfera de aplicare a legii cu privire la persoane juridice de drept public (așadar, înființate prin act al unei autorități publice) sau entități publice, indiferent de forma lor de organizare, pentru a se evita refuzurile acelor entități publice, finanțate de la bugetul de stat, care au o denumire marginală sau o formă de organizare diferită de aceea a autorității/instituției publice <i>stricto sensu</i>. 2) Se adoptă la nivelul legii hotărârea prealabilă a ÎCCJ, obligatorie, privind anonimizarea datelor cu caracter personal cuprinse în documentele ce conțin informații de interes public înaintea comunicării acestora.

Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ						
1. Impact macroeconomic	Nu este cazul.					
2. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.					
3. Impact social	Creșterea accesului la informații de interes public va facilita transparentizarea activității instituțiilor publice din slujba cetățenilor, iar clarificarea formatului deschis al datelor ce trebuie comunicate va preîntâmpina conflictele și acțiunile în instanță, dând totodată valoare utilizabilă datelor publice.					
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.					
5. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Nu este cazul.						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
(iiii) Alte cheltuieli						

(iiii) Cheltuieli de capital						
b) bugetele locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calculele detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <i>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale</i> la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</i>	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

În numele inițiatorilor:

Deputat USR Claudiu Iulius Gavril Năsui